

Tid Tisdagen den 19 oktober 2021 kl. 17.00 – 17.35
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Måndagen den 1 november 2021, §§ 1-9, 12-13, 15-17

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 19 oktober 2021, §§ 10-11, 14, 18

Katarina Luhr

Isak Öhrlund

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Jonas Nilsson (M) §§ 1-17
Amelie Langby (M)
Patrik Silverudd (L)
Gunnar Caperius (C) §§ 1-17
Felix Antman Debels (S) §§ 1-17
Jakob Sahlin (S)
Rose-Marie Rooth (V)
Urban Emson (SD) §§ 1-17

Tjänstgörande ersättare:

Isak Öhrlund (S) för Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden
Frida Nehrfors Hultén (V) för Deniz Butros (V) §§ 1-17
Sinikka Suutari (S) för Felix Antman Debels (S) § 18
Maria Mustonen (V) för Deniz Butros (V) § 18

Ersättare:

Torbjörn Ebérus (M) §§ 1-17
Maria Kihlström (M) §§ 1-17
Felix Schartner Giertha (MP) §§ 1-17
Maja Boström (C) §§ 1-17
Ulrika Hoff (KD) §§ 1-17
Sinikka Suutari (S) §§ 1-17
Maria Mustonen (V) §§ 1-17
Tapani Juntunen (SD) §§ 1-17

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Timmie Aspelin, Erica Fiume, Anders Kandelin, Monika Gerdhem, Sara Högne, Gustaf Landahl, Daniel Persson, Emily Tjäder samt borgarrädssekreteraren Yrsa Lindberg och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-17.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Erica Fiume, Sara Högne och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser Isak Öhrlund (S) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 1 november 2021.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 8/2021 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 28 september 2021 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 29 september och den 19 oktober 2021 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 4 september 2021 till och med den 24 september 2021.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2021-09-04 – 2021-09-24.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 7/2021 från sammanträde med fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor från den 13 september 2021 anmäls.

§ 7**Yttrande gällande remisser av Stockholms stads
kvalitetsprogram respektive Riktlinje för
informationssäkerhet i Stockholms stad
Remiss från Kommunstyrelsen Rotel 1, dnr KS 2021/866
Dnr 2021-14421 och 2021-14423****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens yttrande som svar på remisserna.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 september 2021

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Felix Antman Debels m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det är välkommet att Stockholms stad har ambitionen att ta ett samlat grepp om kvalitetsfrågorna och även införliva digitaliseringsfrågorna i stadens kvalitetsarbete. Med detta program införlivas flera olika styrdokument som därmed upphör att gälla. Vi anser generellt att stadens styrdokument är i behov av en översyn i syfte att uppnå en effektivare styrning. Idag finns ett antal olika handlingsplaner, strategier och program inom flertalet, ofta överlappande, områden. En renodling bör kunna leda till en effektivare styrning av stadens verksamheter där målsättningar och åtgärder klargörs.

Dock har det tagit tid för den moderatledda majoriteten att komma fram till ett liknande ställningstagande vad gäller kvalitetsprogrammet. Två för staden viktiga styrdokument, IT-programmet och Strategi för smart och uppkopplad stad, skulle ersättas av ett övergripande digitaliseringsprogram. Ett förslag till program togs fram och remitterades men stoppades sedan i malpåse av det moderatledda styret år 2018. Istället kom ett nytt uppdrag i budget 2020 och efter ytterligare nästan två år finns nu ett program redo för beslut. Särdeles raskt jobbat är det inte, särskilt inte med tanke på att finansborgarrådet gärna framhåller digital utveckling som en viktig fråga för Stockholm.

Med det sagt är vi i huvudsak positiva till föreliggande förslag till kvalitetsprogram. Programmet tar avstamp i hela kvalitetsspektrumet, från de vardagliga förbättringarna till innovation och digitalisering. Det har en struktur upplagt för att kunna införlivas i hela staden. Dock bör särskilt påpekas vikten av att alla verksamheter ges förutsättningar att implementera programmet utifrån den egna verksamhetens utgångspunkter. Hög tillit måste finnas till professionen och de kunskaper den besitter. Innovation uppstår oftast inte från utsidan, utan snarare sker positiv utveckling inom den egna verksamheten. Men bara om medarbetare ges tid och rätt förutsättningar för det.

Därför är tillräckliga resurser en förutsättning för innovation, utveckling och hög kvalitet. En forskollärare som kämpar i en vardag med stora barngrupper och få kollegor eller en undersköterska i äldreomsorgen som knappt har tid att ta lunchrast ger sitt yttersta för att leverera kvalitet till stockholmarna, men har knappast något utrymme att leverera innovation. Många av stadens medarbetare verkar tyvärr inte under de förutsättningar som krävs för att leva upp till intentionen i kvalitetsprogrammet. Därför anser vi, liksom exempelvis utbildningsförvaltningen, att det finns behov av medel för att staden ska kunna arbeta på det angivna sättet. Utan tillräckliga resurser och goda förutsättningar i alla verksamheter riskerar programmet bara bli tomma ord.

Det är bra att kvalitetsprogrammet ska integreras i stadens planering och uppföljning i enlighet med ILS. ILS är i sig en viktig del av stadens kvalitetsarbete. Vi har dock ett antal synpunkter på hur stadens system för integrerad styrning och ledning fungerar i praktiken, något som vi lyft tidigare bland annat i en motion till kommunfullmäktige. Systemet har ett antal brister och fångar inte alltid upp verkliga problem och

utmaningar som stockholmarna upplever och som de kommunala verksamheterna ställs inför. För att ytterligare uppnå förbättrad kvalitet och uppföljning anser vi att ILS-systemet bör ses över och utvecklas.

Vi vill särskilt uppmärksamma programmets fokus på ett hållbarhetsperspektiv i stadens kvalitetsarbete. Programmet framhåller att ”när hållbarhetsperspektivet leder oss motverkar vi kortsiktiga vinster på bekostnad av goda effekter och synergier på längre sikt”. Detta går tyvärr stick i stäv med mycket av den politik som förs av det moderatledda styret i Stockholm. Kortsiktig vinst prioriteras ofta på bekostnad av bättre resultat på sikt. Exempel på detta är det utförsäljnings- och privatiseringsfokus som råder vad gäller skolor, idrottsanläggningar och bostäder. Samhällsfastigheter och bostäder säljs av stadens ledning för att generera kortsiktig vinst, trots att forskning och erfarenhet visar att det leder till högre kostnader för kommunen i längden. Som en följd av inriktningen i kvalitetsprogrammet ser vi fram emot att denna politik upphör så snart som programmet börjar gälla.

Slutligen kan vi konstatera att vid den senaste revideringen av kvalitetsprogrammet i januari 2017 reserverade sig Moderaterna med hänvisning till att kvalitetsprogrammet borde innehålla en servicegaranti. Vi noterar att en sådan garanti saknas i detta förslag till program. Om detta beror på att Moderaterna omvärderat sitt tidigare ställningstagande eller på oförmåga att få igenom sin politik, kan vi bara spekulera i.

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ser positivt på principen att utvecklingsprojekts kostnad skall vägas upp av ekonomiska besparingar. Förvaltningen har delvis rätt om att även kvalitativa aspekter behöver vägas in, men problemet är att de ekonomiska aspekterna varken klarläggs, definieras eller följs upp. Innan man kan ta upp kvalitativa aspekter måste man fastställa vad projektet ämnar landa ekonomiskt. Sverigedemokraterna anser att man i alltför många projekt tittar för mycket på kvalitativa aspekter men ignorerar nyttorna innan man börjar spendera skattepengar. Konkreta mål och systematisk uppföljning är centralt i all typ av kvalitetsarbete.

§ 8**Hur kan lokalvården bli bättre i stadens förskolor och skolor?**

Dnr 2019-18048

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens rapport.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar förvaltningens rapport till utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna: Rinkeby-Kista, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Bromma, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Normalm, Östermalm, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Södermalm, Hägersten-Älvsjö samt Skolfastigheter i Stockholm AB och Servicenämnden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från september 2021

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Rose-Marie Rooth m.fl. (V) och Felix Antman Debels m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Rapporten redovisar enkätsvar från förskolan och skolans ansvariga för kontroll och upplevd nöjdhet med lokalvården i staden. Både fristående och kommunala skolor redovisar högre nöjdhet med städning som bedrivs i egen regi.

Åtgärder visar att framgångsfaktorer är mer mellanmännisklig kontakt, tydliga ansvarsfördelningar och uppföljningar ger bättre städning och ökad trivsel. Vi har framhållit vikten och nyttan av att behålla kommunal verksamhet och verksamhetsnära utförande ökar kvaliteten på både lång och kort sikt. Möjligheten till kravställning, tillsyn och uppföljning ökar och en sådan viktig verksamhet som

lokalvård knyts närmare hela verksamheten, vilket ger en följsamhet och laganda åt skolverksamhet.

Det är mycket viktigt att kemikalieanvändning registreras och redovisas oavsett i vilken form lokalvård bedrivs. Enkäten visar god svarsfrekvens och tillförlitlighet och stora möjligheter till förbättring för att säkra hälsosamma skolmiljöer inomhus dit våra barn är hänvisade stor del av året.

Vi vill betona att alltid överväga möjligheten till lokalvård i egen regi för att just nå de mål som enkätsvaren utvisar. Hög närvaro i arbetsuppgifterna och lättare att nå ansvariga och följa upp verksamheten med ökad säkerhet och bättre hälsa, är kärnan i utvärderingen av svaren

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna instämmer i att det är viktigt att förbättra lokalvården i denna typ av lokaler. Det torde finnas mycket som kan förbättras i en situation där vår stad har 330 leverantörer för vad som torde vara en grundläggande tjänst. Ett så stort antal leverantörer skapar svårigheter med stora variationer i levererad kvalitet. Det som sticker ut är att de skolor och förskolor som hanterar sin egen städning har ett betydligt bättre resultat än de som är en del av kommunala upphandlingar. Skillnaden i snitt på 3 resp 4 på en 5-gradig skala är påfallande stort. Som i all verksamhetsanalys är det frestande att härleda dåliga utfall till brister i kommunikation och information.

§ 9

Fuskprojekt – DNA i köttprodukter Projektrapport

Dnr 2021-15744

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens rapport.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 september 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ser mycket positivt på den stora förbättringen man visar på jämfört med föregående tester, och är positiva till denna typ av verksamhet då den bevisligen påvisar mycket goda resultat i livsmedelshanteringen, ett eftersatt område vad gäller regelbrott, kontroll och beivring. Några frågor som kommer upp är

Varför görs bara 13 respektive 19 tester på endast 10 platser?

Är det samma 10 platser i andra testrundan som i den första?

Om denna typ av åtgärder påvisar brott mot reglerna som är så extremt prevalenta som i den första testrundan borde det vara prioriterat att göra något åt situationen i alla verksamheter som hanterar livsmedel då det finns en stor risk att det kan vara lika illa överallt. Testerna ger uppenbarligen resultat - vilket rimligen borde betyda att ett större kontrollprogram borde initierats för att få ordning på situationen.

§ 10

**Fullföljande av reservationsvis överklagande av
Länsstyrelsens Stockholm beslut den 31 augusti 2021 i
ärende bet. 281-4172-2020**

**Yttrande till Förvaltningsrätten i Stockholm, avdelning
34, i mål nr 26919-21**

Dnr 2018-18413

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullföljer överklagandet och yrkar att förvaltningsrätten, med ändring av länsstyrelsens beslut, fastställer nämndens förbud mot att använda påståenden som hänvisar till att en produkt är framtagen av

forskare.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för nämndens utveckling av talan i målet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 september 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11

Trafiksäkerhetsplan för Stockholms stad

Remiss från trafikkontoret, Dnr T2020-03235

Dnr 2021-9659

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder nämndens svar till trafikkontoret.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 september 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Felix Antman Debels m.fl. (S) föreslår att nämnden i huvudsak godkänner förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Det gläder oss att staden tagit fram ett förslag till ny trafiksäkerhetsplan. Det är något som vi socialdemokrater har föreslagit flera gånger, bland annat i en motion i maj 2019. Vi har lyft att fokus på oskyddade trafikanter måste öka, och vi välkomnar att detta nu görs i förslaget till ny plan.

Den i särklass vanligaste trafikolyckan är fallolyckor bland gående, det vill säga att man halkar, snubblar eller ramlar när man promenerar. Fallolyckor bland fotgängare är inte bara den absolut vanligaste trafikolyckan, utan också den olyckskategori där flest personer skadas allvarligt. De flesta som skadas i en fallolycka är kvinnor och många är äldre. Den vanligaste orsaken till fallolyckan är halka på grund av snö och is.

Den näst vanligaste trafikolyckan där trafikanten skadas allvarligt är singelolycka med cykel. Även här är halka på grund av snö och is, men också löst grus, de vanligaste vägomständigheterna.

Vinterväghållningen för gående och cyklisterna är således avgörande för att minska de allvarliga trafikolyckorna i Stockholm. Att stadens vinterväghållning framgångsrikt utvecklats med sopsaltning av cykelbanor är mycket bra, men det krävs mer åtgärder för de gående. Det är bra att vinterväghållningen nämns i åtgärdsplanen, men det behövs skarpare skrivningar än att staden ska ställa krav och följa upp sina krav. Ambitionerna för sopsaltning av gångbanor måste höjas.

När det kommer till vinterväghållning är det också betydelsefullt att analysera hur klimatförändringarna kommer att påverka vinterväglaget. I och med kraftigare nederbörd och snabbare temperaturväxlingar blir det svårare att klara halkbekämpningen på isbelagda gång- och cykelbanor. Med fler sådana situationer kommer de framtida kostnaderna för vinterväghållningen att öka kraftigt, särskilt med tanke på att en rimlig vinterväghållning behöver upprätthållas för att minimera antalet fallolyckor för gångtrafikanter.

Brist på säkerhet och trygghet påverkar stockholmarnas resval och är inte bara ett hinder för aktivt resande så som cykling utan också ett hinder för kollektivtrafikresande. Anledningen är att en kollektivtrafikresa måste ses från dörr till dörr – om inte gång- eller cykelbanan till kollektivtrafiken är säker och trygg så väljs även kollektivtrafik bort. Därför är en säker och trygg gatumiljö för gående och cyklister även viktig för kollektivtrafikresandet.

I Socialdemokraternas motion från maj 2019 lyfte vi att trafiksäkerhetsplanen bör kompletteras med en redovisning och analys av trafikolyckornas omfattning och samhällskostnader. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av bristerna i statistiken och de stora mörkertalen, främst gällande olyckor med oskyddade trafikanter som cyklister och fotgängare. Det gläder oss att förslaget till trafiksäkerhetsplan nu innehåller en analys av kostnader för olyckor. Vi kan läsa att olycksvärderingen för vägtrafikolyckor på det kommunala vägnätet i Stockholms stad uppgår till cirka 6,5 miljarder kronor per år. Av detta står fallolyckor för 2,9 miljarder kronor och singelolyckor med cykel för 1,6 miljarder kronor. Det är oerhörda kostnader. Som en jämförelse kostade all vinterväghållning 175 miljoner kronor för hela vintersäsongen 2020/2021, alltså 6 procent av kostnaderna för endast fallolyckorna. Att förbättra vinterväghållningen så att olyckorna minskar är med andra ord en samhällsekonomisk investering, utöver det ovärderliga i att det mänskliga lidandet minskar.

I förslaget till trafiksäkerhetsplan kan vi läsa att elsparkcyklarna innebär en ökning av antalet olyckor. Det handlar inte bara om singelolyckor bland elsparkcyklister, utan även fler fallolyckor för gående och fler kollisioner med andra trafikanter så som cyklister och gående. Vi anser inte att skrivningarna om elsparkcyklar i förslaget till trafiksäkerhetsplan är tillräckliga. Det behövs en fördjupad analys av elsparkcyklarnas konsekvenser för trafiksäkerheten. Staden behöver ställa krav på exempelvis hastighetsbegränsning, begränsning till en person per elsparkcykel, alkoholmätare och åldersgräns. Även en informationskampanj behövs om vilka trafikregler som gäller för elsparkcyklar och vilka riskfyllda situationer som kan uppstå i trafiken. Uppställningsplatser behövs också. Elsparkcyklar som ligger slängda runt om i vår gatumiljö bidrar inte bara till otrygghet utan även till sämre framkomlighet och fler olyckor, inte minst bland rörelsehindrade och äldre.

Nöjdheten med trafiksäkerheten för gående och cyklister har minskat och var år 2020 nere på endast 31 procent. En anledning till detta är konflikterna mellan olika trafikslag, något som ökar i och med att mångfalden av olika typer av fordon ökar. I trafikmiljön finns nu en mängd varianter på fordon, så som cyklar i olika storlekar från små barncyklar till vikcyklar och stora lastcyklar, cyklar i olika varianter som drivs fram av elkraft istället för muskelkraft, elsparkcyklar, eldrivna skateboards och hoverboards. Mycket tyder på att utvecklingen framöver kommer att innebära en än större variation och mångfald av olika typer av mikromobilitet. En utveckling med såväl större, bredare och längre cyklar, mindre och lättare fordon samt mikromobilitet med stor variation i hastighet ställer ökade krav på utformningen av främst cykelinfrastrukturen. Det kommer att krävas stora åtgärder för att undvika att konflikterna mellan olika trafikslag eskalerar till dess att situationen blir ohållbar för samtliga trafikslag. En av de viktigaste åtgärderna för att skapa trygga och trafiksäkra miljöer är trafikseparering av cykelbanor. En väl fungerande cykelinfrastruktur underlättar för såväl cyklister som gångtrafikanter och bilister.

Staden bör initiera en särskild informationskampanj som har fokus just på de oskyddade trafikanternas situation i Stockholmstrafiken. Vikten av anpassning av hastigheter, betydelsen av större hänsyn till varandra för samtliga trafikslag, användning av cykelhjälm för minskning av allvarliga skador hos cyklister och inte minst en allmän information om faktiska risker för liv och hälsa som finns för trafikanter i en storstad som Stockholm.

Vi tycker att det är bra att trafiksäkerhetsplanens mål och inriktning ska följas av en åtgärdsplan med konkreta och tidsatta åtgärder. Det är också bra att åtgärdsplanen och dess åtgärder ska följas upp årligen. I förslaget står det att uppföljningen gör det möjligt att ändra ambitionsnivå och prioriteringar. Det framgår dock inte vem mottagaren av uppföljningen är och vem som beslutar om ny åtgärdsplan. Vi anser att den årliga uppföljningen ska presenteras för trafiknämnden tillsammans med eventuella ändringar i ambitionsnivå och prioriteringar.

I motionen från maj 2019 föreslår vi socialdemokrater också att det behövs fördjupade analyser av vissa frågor kopplade till trafiksäkerhet. Vi har redan nämnt två: elsparkcyklarnas konsekvenser för trafiksäkerheten samt klimatförändringarnas konsekvenser för att upprätthålla en trafiksäker vinterväghållning. När den årliga uppföljningen presenteras

skulle det vara bra att även presentera en fördjupad analys av viktiga frågor för trafiksäkerheten.

Idag får nämnden en årlig rapport om trafikolycksutvecklingen. Den årliga uppföljningen av trafiksäkerhetsplanens åtgärdsplan kan med fördel presenteras för nämnden i samband med rapporten om trafikolycksutvecklingen. Den bör också kompletteras med förslag på punktåtgärder vid de mest olycksdrabbade platserna i staden. Även detta har vi föreslagit i motionen från maj 2019.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V).

Reservation

Felix Antman Debels m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Rose-marie Rooth m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Västerpartiet välkomnar att Stockholms stad tar ett samlat grepp om trafiksäkerheten och ser positivt på planens inriktning. Planen är väl genomtänkt och vi välkomnar det förvaltningsövergripande angreppssättet som innebär att trafiksäkerhetsarbetet inte endast är trafiknämndens ansvar utan bör genomsyra hela plan- och stadsbyggnadsprocessen. Vi instämmer med förvaltningen som konstaterar att trafik- och samhällsplanering som främjar säker gång- cykel- och kollektivtrafik också är gynnsamt för miljön och klimatet. Därför är det av stor vikt att skapa trafikmiljöer som är trafiksäkra och upplevs som trygga för oskyddade trafikanter. Detta innebär även att trafikmiljöer planeras och byggs så att de förebygger konflikter mellan de hållbara trafikslagen. Även låga hastigheter är fördelaktiga både för miljön och för trafiksäkerheten, och därmed finns det många synergier mellan dessa målsättningar.

Angående kollektivtrafiken vill vi lyfta målkonflikten mellan trafiksäkerheten å ena sidan och bussarnas framkomlighet, busschaufförernas arbetsmiljö och resenärskomfort å andra sidan. Olika typer av farthinder medför en påfrestning för chaufförerna som behöver passera ett stort antal farthinder

under ett arbetspass. Arbetsmiljöaspekten bör vara en prioriterad fråga vid utformningen av farthinder. Rekommendationen bör vara att införa dynamiska sådana som tar hänsyn till bussarnas framkomlighet.

Utöver det som förvaltningen anfört behöver elsparkcyklarna adresseras i Trafiksäkerhetsplanen, då de för närvarande medför stora trafiksäkerhetsproblem, både för trafikanterna som använder dem och för övriga trafikanter såsom gående, cyklister och bussförare. De orsakar framkomlighetsproblem för kollektivtrafiken och på trottoarerna, särskilt besvärligt för äldre och människor med funktionsvariationer. Det har kommit mycket oroande rapporter från sjukvården om det ökande antalet olyckor med elsparkcyklar inblandade.

Vi efterlyser också lägre och bättre efterlevda hastighetsgränser. Som texten konstaterar är olyckor vid övergångsställen och med hastighetsbegränsningen 50 km/h de vanligaste. Dessa fakta borde få större genomslag i form av fortsatt arbete för sänkta hastighetsgränser och hastighetssäkrade korsningar. Generellt sänkta hastigheter i stadsmiljö leder också till ett jämnare flöde och minskat behov av farthinder med tidigare ovan nämnda problematik för busstrafiken.

Till sist förtjänar det att påpekas att utökad sopsaltning för både fotgängare och cyklister minskar användandet av grus, som annars är en av de vanligaste förekommande anledningarna till singelolyckor med cykel under vårmånaderna.

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna ser positivt på arbetet med att öka Trafiksäkerheten, men förstår inte riktigt varför förvaltningen anser sig behöva vinkla frågeställningarna till något som behöver besvaras med att vi behöver mer infrastruktur för cyklar. Vi har tidigare sett att arbetet runt infrastruktur för cykling bedrivs efter i sig absurda målsättningar som att x% av antalet totala resor i Stockholm skall göras med cykel. Fler cykelvägar måste ställas i relation till andra användningsområden som gör anspråk på samma begränsade yta.

Förvaltningen anger också att man får minskat trafikarbete om man ökar antalet gång- och cykelleder. Detta låter märkligt då man rimligen behöver göra just trafikarbeten för att ställa om infrastruktur från ett syfte till ett annat.

Vidare föreslås att varuleveranser skall skes nattetid för att minska risken för olyckor. Man uppmärksammar visserligen den ganska påtagliga risken för buller och störd nattsömn för Stockholms invånare - men avfärdar det i nästa mening med att man skall undvika stadens vibrationskänsliga sträckor. Vad gör man med varuleveranser som måste ske på vibrationskänsliga sträckor? Och vilka är dessa vibrationskänsliga sträckor som tusentals chaufförer skall ta hänsyn till?

En bättre planerad och mindre skadebenägen cykelinfrastruktur är ett bra förslag. Likaså finns det en poäng när man talar om att vissa cykeltäta städer har en bättre och mindre skadebenägen cykelinfrastruktur. Man bör dock fråga sig i vilken utsträckning cyklisternas egen inställning har för roll i detta. Alla som har rört sig i Stockholm har säkert noterat med vilken fart och brist på hänsyn en del cyklister far fram, vilket säkert har en påverkan på olycksfrekvensen.

Sammantaget anser Sverigedemokraterna att en bättre, men inte nödvändigtvis en mer omfattande cykelinfrastruktur är att önska. Det bör inte ses som en självklarhet som antyds i planen att minskad bilism i staden alltid är av godo, många invånare som behöver bilen. Därför bör man väga planeringen av satsningar på infrastruktur på de faktiska behoven, inte baserat på en kommunal politik med utopiska mål satta av en majoritet där ett nischparti med ensidig och populistisk agenda har oproportionerligt stort inflytande på viktiga beslut gällande Stockholms infrastruktur.

§ 12

Motion om en sammanhållen strategi för bad, båt, fiske och strandpromenader i Stockholm av Emilia Bjuggren och Alexander Ojanne (S)

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2021/602

Dnr 2021-10748

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 juni 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C), Rose-Marie Rooth m.fl. (V) och Urban Emson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Felix Antman Debels m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att:
 - 1 Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Utöver förvaltningens medskick yrkar vi bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V).

Reservation

Felix Antman Debels m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 13

Motion om laddinfrastruktur av Emilia Bjuggren och Jan Valeskog (S)

Remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2021/527

Dnr 2021-9985

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänstutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänstutlåtande från den 29 september 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C), Rose-Marie Rooth m.fl. (V) och Urban Emson (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Felix Antman Debels m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att:
 - 1 Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Förvaltningens svar på motionen om laddinfrastruktur sätter fingret på majoritetens misslyckande i att klara en snabb elektrifiering av Stockholms fordonsflotta.

Förvaltningen beskriver att anledningen till att fler laddare inte sätts upp på gatuplan bland annat beror på att marknaden inte vill överinvestera i laddinfrastruktur. Men omställningen kommer gå för långsamt och inte komma alla till del om den enbart lämnas till marknadens aktörer. När infrastrukturen för laddning finns på plats vågar fler köpa elbilar.

Utbyggnadstakten av laddinfrastruktur måste öka. Staden måste ta ett större ansvar för utbyggnaden så att den faktiskt blir av – både i tid och över hela staden.

I tjänsteutlåtandet hänvisar förvaltningen dessutom till att stadens effektbrist utgör ett hinder för att snabba på takten för elektrifieringen. Även detta har motionärerna sedan tidigare motionerat om (Motion om effektbristen 2021-04-12) och föreslagit att staden tar ett helhetsgrepp om frågan, då majoritetens arbete för att hitta lösningar inte räcker till.

Det görs heller inte tillräckligt för att se till att hela Stockholm får ta del av elektrifieringen. Förvaltningen hänvisar till att trafikkontoret har fått i uppdrag att tillsammans med Stockholm Parkering ska ta fram och säkerställa långsiktiga arrendeavtal av platser för infartsparkering, laddgator och andra parkeringsytor. Hittills har detta emellertid inte resulterat i att boende utanför innerstaden i tillräcklig utsträckning har getts möjlighet att ställa om till elektrifierade transporter. Motionärerna vill se att mer görs för att möjligheten att ladda sin framtida elbil inte ska utgöra ett hinder för någon stockholmare att byta ut sin fossildrivna bil.

Förslag för att konkret öka laddinfrastrukturen för tunga fordon och därmed säkerställa en snabb elektrifiering av även detta fordonsslag lyser med sin frånvaro i förvaltningens tjänsteutlåtande. Godstransporterna står för 23 procent av vägtrafikens totala koldioxidutsläpp i Stockholm och staden

måste ta en aktiv roll i att möjliggöra elektrifiering av dessa. För att klara detta krävs en snabb utbyggnad av laddinfrastruktur för tunga transporter och motionen ger svar på hur detta ska gå till.

Förvaltningen menar att motionens förslag kan bidra till överinvesteringar i laddinfrastruktur. Vi menar dock att detta är ännu ett exempel på majoritetens oförmåga att se att staden inte kan invänta marknaden, utan måste gå före för att omställningen ska kunna ske i den takt som de högt ställda klimatmålen kräver.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C), Rose-Marie Rooth m.fl. (V) och Urban Emson (SD).

Reservation

Felix Antman Debels m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 14

Nationell strategi för miljöbalkstillsynen Remiss från Naturvårdsverket

Dnr 2021-9759

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 11 oktober 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C) och Felix Antman

Debels m.fl. (S) föreslår (se beslutet).

- 2) Rose-Marie Rooth m.fl. (V) föreslår att nämnden delvis bifaller miljöförvaltningens förslag, samt att därutöver anföra följande:

Vänsterpartiet är positiva till en nationell prioritering med gemensamma riktlinjer för att möjliggöra mer enhetliga, och därmed mer rättssäkra bedömningar. Det underlättar samverkan mellan tillsynsmyndigheter och skapar en enhetlighet i tillsynen hos verksamhetsutövare som har verksamhet i flera delar av landet.

Klimatförändringarnas konsekvenser syns redan i världen idag och FN:s klimatpanel menar att 1,5-gradersmålet kan komma att överskridas redan inom 10–12 år. Detta gör frågan om utsläppsminskningar akut. Klimatfrågan kan inte ses som isolerad från övriga området, det gäller inte minst miljöfrågorna. Att varken Naturvårdsverket eller Stockholm stad ser behovet av att integrera klimataspekten i tillsynen är olyckligt.

Vänsterpartiet hade velat se ett starkare fokus på utsläppsminskningar i tillsynen. Länsstyrelserna bedriver sedan projektet ”Incitament för energieffektivisering” som syftar till att informera om just energieffektivisering och liknande delar vid den ordinarie tillsynen av miljöfarlig verksamhet. Miljösamverkan Stockholms län har också deltagit i projektet. Mycket av arbetet har gjorts och

Vänsterpartiet menar att lärdomarna kan införlivas i den ordinarie verksamheten samt inom ramen för stadens tillsynsverksamhet.

Miljöfarlig verksamhet gäller all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan medföra störningar för människors hälsa eller miljön. Det gäller därmed ett stort antal verksamhetsutövare, vilket gör det till ett viktigt område för såväl tillsyn som för information. Att informera företag om energieffektivisering och klimatinvesteringar vid ordinarie tillsyn vore effektivt samtidigt som det öppnar upp en dialog mellan tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare.

Vänsterpartiet instämmer i förvaltningens krav på ökad statlig finansiering. En nationell prioritering av tillsynen med gemensamma krav kräver också likvärdig implementering hos tillsynsmyndigheterna.

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Gunnar Caperius (C) och Felix Antman Debels m.fl. (S).

Reservation

Rose-Marie Rooth m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 15**Handlingsplan för ett cirkulärt byggande i Stockholms stad 2021-2024 med fokus på minskat byggavfall****Svar på skrivelse från SD**

Dnr 2020-6729

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på frågorna.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 oktober 2021

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Riktlinjer för dagvattenhantering på allmän platsmark**

Dnr 2021-15677

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av rapporten dagvattenhantering – riktlinjer för dagvattenhantering på allmän platsmark.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 oktober 2021

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Felix Antman Debels m.fl. (S) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar förslaget till riktlinjer för dagvattenhantering på allmän platsmark. Det är bra att staden får riktlinjer som vägleder arbetet i olika projekt där dagvatten behöver hanteras. Riktlinjerna fångar in många viktiga moment som är avgörande för planeringen och genomförandet av projekt och arbeten så att angelägna förutsättningar kan beaktas.

§ 17**Remiss Handlingsplan för klimatanpassning av
Stockholms stad****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2020/1033**

Dnr 2021-13699

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 september 2021

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Felix Antman Debels m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm ställs inför nya utmaningar i en allt varmare och blötare värld. Vi välkomnar stadens handlingsplan för klimatanpassning, men beklagar att den har blivit försenad. Handlingsplanen skulle tagits fram år 2020 och implementerats år 2021.

Ett ökat arbete behövs när det kommer till klimatanpassning, i både stort och smått. Under år 2021 såg vi flera exempel på extrema översvämningar i Sverige och Europa. Staden måste ha en god beredskap för allvarliga krissituationer på grund av extremväder. Även mindre insatser är viktiga för stockholmarnas livskvalitet, så som skugga och vattenfontäner vid lekplatser och torg. Handlingsplanen är efterlängtd.

Rose-Marie Rooth m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Temperaturen för Stockholms län beräknas öka med mellan 3 - 5 °C till 2100, enligt beräkningar från SMHI. Enligt FN:s specialrapport från 2018 innebär en temperaturökning på 1,5 grader redan mycket stora konsekvenser för våra samhällen. Ett Stockholm som är 3-5 grader varmare är svårt att föreställa sig.

Vad som blir särskilt tydligt är att klimatanpassning behöver få en större roll i stadens verksamhet. De detaljplaner som utarbetas nu, de bygglov som beviljas nu, de kommer att stå kvar 2100. Därför behöver alla förvaltningar och hela staden känna ett ansvar för att staden minskar sina utsläpp och är anpassad för ett förändrat klimat.

Handlingsplanen för klimatanpassning fokuserar på skyfall och värmeböljor, vilket är en bra avgränsning. Vänsterpartiet vill dock framhålla vikten av flexibilitet i takt med att ny kunskap kommer. Andra delar som erosion och stormar kan också komma att bli aktuella och därför bör även dessa konsekvenser finnas med i stadens beaktande.

Klimatanpassning måste gälla hela staden. Att handlingsplanen särskilt lyfter fram resursstarka områden som Östermalm och Norra Djurgårdsstaden i sina pilotprojekt är inte rimligt. Pilotprojekt och åtgärder för klimatanpassning

måste göras i fler delar av staden och bör utgå från en riskanalys.

I takt med att samverkan internt i staden och mellan staden och externa aktörer ökar, behöver finansieringen för samverkan öka. Det gäller naturligtvis också anpassningsmedel där staden behöver ta ett långsiktigt grepp om finansieringen.

Urban Emson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna instämmer i förvaltningens efterfrågan av ökad tydlighet gällande organisation, ansvar, styrning och finansiering av genomförandet.

§ 18

Upphandling – förnyad konkurrensutsättning

Vidareutveckling av Miljödata

Dnr 2021-15826

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att genomföra upphandling och teckna avtal avseende vidareutveckling av miljöförvaltningens portal för geografiska data, miljödata.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 september 2021

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Timmie Aspelin